

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2008.gada 18.decembrī

Nr.E03-RIG-527

Par administratīvā soda uzlikšanu

Par Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto negodīgas komercprakses īstenošanu un izdarītu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,
 piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „SIBUS” pārstāvim,
juridiskā adrese: Ozolciema iela 18-77, Rīga, LV-1058,
vienotās reģistrācijas numurs: 40003304011,
personu ieņemamais amats: pilnvarotajiem pārstāvjiem
vārds, uzvārds: (...)
personas kods: (...)
un
vārds, uzvārds: (...)
personas kods: (...)
izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) 2008.gada 23.septembrī, pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, pēc savas iniciatīvas uzsāka izvērtēt SIA „SIBUS” (turpmāk – Sabiedrība) īstenošanās komercprakses, izplatot speciālos tūrisma piedāvājumus mājaslapā www.sibus.lv (turpmāk – Mājaslapa), atbilstību patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu un NKAL prasībām.

2008.gada 29.oktobrī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/8733, kurā norādīja, ka PTAC ir konstatējis, ka Sabiedrība Mājaslapā īsteno komercpraksi, izplatot piedāvājumus „*Akcija. Apmaksājot ceļojumu uz Lapzemi līdz 15.10. Jūs varat saņemt atlaidi līdz 100 Ls*” (turpmāk – Piedāvājums Nr.1) un „*Ziemas aviotūres: Ēģipte, Kanāriju salas, Arābu Emirāti. Saule, jūra un eksotika! Atlaides uz iepriekš*

rezervēšanu līdz 20%” (turpmāk – Piedāvājums Nr.2). Lai pārbaudītu Mājaslapā sniegtās informācijas patiesumu, PTAC veica telefona zvanu uz Mājaslapā norādītajiem tālrunu numuriem 67220190 un 67358123. Pārbaudes laikā PTAC neguva apstiprinājumu Mājaslapā Piedāvājumā Nr.1 un Piedāvājumā Nr.2 sniegtās informācijas patiesumam, līdz ar to PTAC pieprasīja Sabiedrībai sniegt dokumentārus pierādījumus par Piedāvājumā Nr.1 un Piedāvājumā Nr.2 sniegto apgalvojumu patiesumu, iesniedzot noslēgto līgumu, kuri apliecina, ka Sabiedrība līdz 2008.gada 15.oktobrim, pārdodot patērētājiem ceļojumu uz Lapzemi, ir piemērojusi atlaidi Ls 100,00 apmērā un, pārdodot patērētājiem ziemas aviotūres uz Ēģipti, Kanāriju salām un Arābu Emirātiem, piemērojusi un vēl arvien piemēro atlaidi 20% apmērā, kopijas. Papildus PTAC pieprasīja sniegt informāciju, kādā laika posmā pirms ceļojuma dienas veiktu ceļojuma rezervāciju Sabiedrība uzskata par iepriekš veiktu rezervāciju.

2008.gada 11.novembrī PTAC saņēma Sabiedrības vēstuli Nr.1, kurā paskaidrots, ka līgumos, kurus Sabiedrība noslēdz ar patērētājiem, atlaides tiek izceltas atsevišķi, pārējos gadījumos Sabiedrība piemēro atlaides, kuras piedāvā tūrisma pakalpojumu operatori. Vēstulei pievienots Līgums par kompleksa tūrisma pakalpojumu sniegšanu par ceļojumu uz Lapzemi, kur diviem patērētājiem piemērota atlaide Ls 25,00 apmērā un vienam patērētājam Ls 14,00 apmērā, un tūrisma pakalpojumu operatoru „Novatours” un „AlidaTūrs” pēdējā brīža (Last minute) piedāvājumus ceļojumiem uz Ēģipti, Kanāriju Salām un Apvienotajiem Arābu Emirātiem uz konkrētu datumu reisiem rudenī, proti, 1., 4., 6., 8. un 21.novembrī un 12.decembrī. Informāciju par to, kādā laika posmā pirms ceļojuma dienas veiktu ceļojuma rezervāciju Sabiedrība uzskata par iepriekš veiktu rezervāciju, Sabiedrība nesniedza.

2008.gada 24.novembrī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/9454, kurā PTAC norādīja, ka Sabiedrība ar vēstuli Nr.1 nav iesniegusi pierādījumus par Piedāvājumā Nr.1 un Piedāvājumā Nr.2 sniegto apgalvojumu patiesumu, līdz ar to PTAC, ņemot vērā NKAL 15.panta trešo daļu, secina, ka Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu, proti, maldinošu komercpraksi, Mājaslapā sniedzot nepatiesu informāciju par atlaidēm uz konkrētiem ceļojumiem. Vēstulē PTAC informēja Sabiedrību par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas datumu un uzaicināja Sabiedrību ierasties uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu. Vienlaicīgi PTAC aicināja Sabiedrību līdz 2008.gada 12.decembrim iesniegt rakstveida viedokli un argumentus administratīvajā lietā, kurus Sabiedrība līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai nav sniegusi.

Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā 2008.gada 18.decembrī Sabiedrības pilnvarotie pārstāvji jebkādus skaidrojumus atteicās sniegt, norādot, ka visus dokumentus Sabiedrība jau ir iesniegusi. Vienlaicīgi Sabiedrība savu lēmumu par mutisku skaidrojumu nesniegšanu motivēja ar to, ka visus nepieciešamos dokumentus un skaidrojumus iesniegs augstāk stāvošā institūcijā, kurā pārsūdzēs pieņemto lēmumu, uzskatot par nevajadzīgu iesniegt skaidrojumus PTAC.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC norāda tālāk minēto:

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam ir komercprakse*. Savukārt NKAL

1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā ir komercprakses īstenotājs.*

No iepriekš minētajām definīcijām izriet, ka Sabiedrība, izplatot Mājaslapā piedāvājumus, ir īstenojusi komercpraksi NKAL izpratnē, jo konkrētā darbība nepārprotami ir saistīta ar Sabiedrības piedāvāto pakalpojumu tirdzniecības veicināšanu.

NKAL 4.panta pirmā daļa nosaka, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta, un saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša. Saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējā pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza, un, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai varētu pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis.*

NKAL 15.panta trešā daļa paredz, ka gadījumā, ja komercprakses īstenotājs nesniedz saskaņā ar šā panta otro daļu pieprasīto informāciju vai sniedz to nepilnīgi, Uzraudzības iestāde ir tiesīga uzskatīt, ka komercpraksē izmantotā informācija ir neprecīza vai nepatiesa.

PTAC norāda, ka Sabiedrība nav iesniegusi pierādījumus par Piedāvājumā Nr.1 un Piedāvājumā Nr.2 sniegto apgalvojumu patiesumu. No Sabiedrības iesniegtajiem dokumentiem neizriet:

1. Piedāvājumā Nr.1 sniegtā apgalvojuma, ka, apmaksājot ceļojumu uz Lapzemi līdz 2008.gada 15.oktobrim, patērētājs saņēma atlaidi Ls 100,00 apmērā, patiesums;
2. Piedāvājumā Nr.2 sniegtā apgalvojuma, ka ziemas aviotūrēm uz Ēģipti, Kanāriju salām un Arābu Emirātiem, veicot iepriekšēju rezervāciju, Sabiedrība piemēroja atlaides 20% apmērā, patiesums.

Līdz ar to PTAC secina, ka Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu, proti, maldinošu komercpraksi, Mājaslapā sniedzot nepatiesu informāciju par atlaidēm uz konkrētiem ceļojumiem, un šīs nepatiesās informācijas ietekmē patērētājs varēja pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis.

PTAC paskaidro, ka Sabiedrības īstenoto komercpraksi PTAC vērtē no vidusmēra patērētāja uztveres viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 („Negodīgas komercprakses direktīva”), un Eiropas Kopienų tiesas (turpmāk – EKT) praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir pietiekoši zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērīgs un piesardzīgs (skat. Direktīvas preambulas 18.punkts; EKT C-112/99, 52.paragrāfs; C-44/01, 55.paragrāfs; C-356/04, 78.paragrāfs; C-381/05, 23.paragrāfs). Tāpat arī attiecībā uz Sabiedrības Piedāvājumu Nr.2 PTAC ņem vērā, ka kalendārā ziema sākas 21.decembrī un ilgst līdz 20.martam.

Saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu slēgt līgumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības.* No konkrētā panta izriet, ka,

vērtējot komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, nav obligāts nosacījums, ka patērētājam līgums ir jānoslēdz. Respektīvi, pietiek vien, ja komercprakses ietekmē patērētājs pieņem lēmumu iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu vai atturēties no šādas rīcības, jo tikai pēc konkrēta lēmuma pieņemšanas patērētājs rīkojas, piemēram, dodas uz Sabiedrības biroju, lai iegādātos ceļojumu, un tādā gadījumā konkrētā lēmuma rezultātā var tikt negatīvi ietekmēta patērētāja ekonomiskā rīcība.

Līdz ar to, izvērtējot Sabiedrības īstenoto komercpraksi, PTAC secina, ka patērētājs, iepazīstoties ar Mājaslapā sniegto informāciju, pieņēma vai varēja pieņemt lēmumu par ceļojuma iegādi, kuru viņš nebūtu pieņēmis, ja Mājaslapā būtu sniegta patiesa informācija par atļaidēm. Tāpat arī PTAC secina, ka pēc konkrētā lēmuma par ceļojuma iegādi pieņemšanas patērētājs, iespējams, vērsās Sabiedrības birojā, lai iegādātos ceļojumu, savukārt, uzzinot patieso informāciju, patērētājs varēja pieņemt tādu lēmumu par tāda līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis. Līdz ar to secināms, ka Sabiedrības īstenotā komercprakse varēja arī ietekmēt patērētāju ekonomisko rīcību.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: *„Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā”.*

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka Sabiedrībai nav lietderīgi uzlikt kādu no NKAL 15.panta astotajā daļā 1.-4.punktā paredzētajiem tiesiskajiem pienākumiem, ņemot vērā, ka komercprakses negatīvā ietekme jau ir notikusi un to, ka konkrētie piedāvājumi vairs netiek izplatīti. PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, piemērojams ietekmēšanas līdzeklis par administratīvo pārkāpumu, piemērojot administratīvo sodu.

Ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minēto pārkāpumu izdarīšanu. Arī juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka *„soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas”* (Māris Baltis. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.).

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotāšanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā – *„Par negodīgu komercpraksi”.*

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *Sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.* Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešo daļu *Par negodīgu komercpraksi - uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām - līdz desmittūkstoš latiem.*

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo sodu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtοšanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.pantu mīkstinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu, un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī ņemot vērā komercprakses īstenošanas vietu, kas ir internets, izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, Sabiedrības mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, kā arī ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 700,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses, respektīvi, maldinošas komercprakses īstenošana – raksturu un tās īstenošanas vietu.

Izvērtējot lietā esošos materiālus un lietas izskatīšanā konstatētos apstākļus, un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 7.panta otrās daļas 1.punktu 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmo daļu, 15.panta trešo daļu un 15.panta astotās daļas 5.punktu,

n o l e m t s:

uzlikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „SIBUS”
juridiskā adrese: Ozolciema iela 18-77, Rīga, LV-1058
vienotās reģistrācijas numurs: 40003304011
naudas sodu Ls 700,00 (septiņi simti) apmērā.

Pieņemto lēmumu par administratīvo pārkāpumu SIA „SIBUS” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stāties spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs: Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
Reģistrācijas Nr. 90000068854
Konts Nr. LV30TREL2120030260100
Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TRELLV22.

Maksājuma mērķis: Lēmums Nr. E03-RIG-527. Ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece

(paraksts)

B.Liepiņa

IZRAKSTS PAREIZS